

INSTRUKCE MV – GŘ HZS ČR

KONTROLY RESTAURAČNÍCH ZAŘÍZENÍ – PŘEDZAHRÁDEK, PŘÍSTŘEŠKŮ A TERAS

Doporučený postup pro obce

Odbor prevence, MV – GŘ HZS ČR
17. ledna 2025

Instrukce Ministerstva vnitra – generálního ředitelství HZS ČR

Doporučený postup v reakci na tragickou událost v Mostě

Část 1: Legalita stavby

Část 2: Postup při kontrolách

Část 3: Požadavky na lokální plynové ohřívače/spotřebiče

Část 4: Požadavky na skladování a manipulaci s PB tlakovými lahvemi

Přílohy:

Návody výrobců k montáži a obsluze plynových sálavých topidel

Postup pro obce, pod které spadají místně příslušné stavební úřady

Na základě mimořádné události požáru restaurace v Mostě je žádoucí provést kontrolu restauračních zařízení, především hojně využívané přístřešky, letní a zimní předzahrádky, k jejichž vytápění se používají různé typy sálavých plynových topidel. Kontroly budou provedeny stavebními úřady v součinnosti s hasičskými záchrannými sbory krajů. **Zaměřeny budou především na legalitu stavby, dodržování návodů sálavých plynových topidel a volnou průchodnost únikových cest.**

Část 1: Legalita stavby

Za účinnosti zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon) (do 31. 12. 2023, včetně možného použití tohoto zákona podle přechodných ustanovení podle zákona č. 283/2021 Sb.)

Specificky pro restaurační předzahrádky/terasy se může jednat typicky o tyto situace:

- a) Předzahrádka/terasa je samostatná stavba;
- b) Předzahrádka/terasa je přístavbou ke stavbě hlavní (restaurace);
- c) Předzahrádka/terasa není stavbou – obsahuje pouze mobiliář (stoly, židle, případně nádoby na zeleň, slunečníky a podobné vybavení) vysunutý do prostoru před provozovnu na komunikaci (chodník).

Podle § 92 a § 115 stavebního zákona, vyžadovala stavba jako celek stavební povolení pokud:

- Stavba restaurace, jejíž součástí byla i zastřešená a obezděná terasa;
- Přístavba terasy ke stávající stavbě restaurace, terasa byla zastřešená a opatřena obvodovými zdmi = změna dokončené stavby restaurace (§ 2 odst. 5 písm. b) stavebního zákona);

- Pokud stavba (počítáno včetně zastavěné plochy původní stavby, k níž se zahrádka připojuje) překročí velikost 70 m² celkové zastavěné plochy, nebo 5 m výšky s jedním nadzemním podlažím, podsklepené nejvýše do hloubky 3 m, vyžadovala stavební povolení;
- Stavba restaurace, jejíž součástí byl přístřešek bez obvodových zdí či přístavba restaurace, jejíž součástí byl přístřešek bez obvodových zdí. Venkovní posezení (tzv. předzahrádka) - realizovaná na volné ploše (může být zpevněná), na které se nachází pouze stoly a židle, nevyžadovala stavební povolení.

Za účinnosti zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů (od 1. 1. 2024)

- Pouze drobné stavby (definované v příloze č. 1 stavebního zákona) nevyžadují povolení záměru, a tudíž nevyžadují kolaudační rozhodnutí.
- Ve všech ostatních případech by mělo být vydáno kolaudační rozhodnutí (s výjimkou jednoduchých staveb uvedených v odst. 1 písm. a) až c) a odst. 2 písm. d) přílohy č. 2 zákona)
- Pakliže došlo od doby vydání kolaudačního rozhodnutí ke změně stavby (ve smyslu § 6 odst. 1 a 2 stavebního zákona), je u definované skupiny staveb (všech vyjma drobných) vyžadováno nové kolaudační rozhodnutí, jenž provedenou změnu reflektuje.
- O drobnou stavbu se může jednat mj. nejde-li o stavbu pro podnikatelskou činnost (§ 420 občanského zákoníku: „*Kdo samostatně vykonává na vlastní účet a odpovědnost výtěžnou činnost živnostenským nebo obdobným způsobem se záměrem činit tak soustavně za účelem dosažení zisku, je považován se zřetelem k této činnosti za podnikatele.*“), čímž je do značné míry eliminována možnost užívat stavbu za účelem provozu restauračního zařízení či tzv. zahrádky bez kolaudačního rozhodnutí, neboť se nebude jednat o drobnou stavbu.
- Dočasné stavby bez podsklepení nebo zařízení, která slouží ke kulturním, společenským nebo sportovním účelům, přenosná prodejní zařízení anebo stánky, jejichž umístění nepřesáhne 30 po sobě jdoucích dnů, nevyžadují kolaudační rozhodnutí.

Část 2: Postup při kontrolách

Kontroly budou u provozovatele restauračního zařízení prováděny ze strany stavebního úřadu. V případě, že bude potřeba součinnost HZS kraje (dle bodu 3 níže), bude ze strany HZS kraje provedena kontrola nebo úkon předcházející kontrole.

1. Stavební úřady vytipují restaurační zařízení s předzahrádkami/terasami – především **se zastřešením a ohraničením obvodovými konstrukcemi**, kde se používají lokální tepelné zdroje – typicky plynové ohříváče. Může se jednat i o prostory umístěné na střeše objektu či ve vnitroblocích.

U vytipovaných restaurací prověří, zda skutečný stav stavby odpovídá kolaudovanému stavu v souladu s postupy podle stavebního zákona (viz část 1).

2. V případě nezkolaudovaných staveb/přístaveb, budou stavební úřady postupovat v souladu se stavebním zákonem:
  - podle naléhavosti situace budou vydávat zákazy užívání stavby;
  - budou zahajovat stavební kontroly na základě kterých budou nařizovat odstranění nepovolených staveb.
3. V případě **zkolaudovaných staveb/přístaveb** s výskytem lokálních sálavých plynových topidel, si stavební úřad vyžádá součinnost místně příslušného HZS kraje, který prověří, zda jsou dodrženy podmínky požární bezpečnosti (návod výrobce) a vyhodnotí riziko bezprostředního nebezpečí vzniku požáru.

Kontrola ze strany HZS kraje bude zaměřena na

- kontrolu podmínek požární bezpečnosti stavby stanovených v požárně bezpečnostním řešení (PBR)
- **dodržování technických podmínek a návodů vztahující se k požární bezpečnosti výrobků nebo činností** – především používání sálavých plynových topidel.

Kontrola proběhne z hlediska podmínek uvedených v návodu výrobce, zejména se zaměří na:

- a) dodržení vzdálenosti od hořlavých předmětů a konstrukcí
- b) možnost umístění ve vnitřním/vnější prostor
- c) dostatečné odvětrání prostor (zpravidla min. 25 % otevřené plochy obvodových konstrukcí/stěn (zástěny/výplně z PVC, či jiných neprodyšných materiálů se nepovažují za otevřené plochy)
- d) riziko převržení
- e) vizuální kontrola spotřebiče, tlakové lahve a jejího připojení na spotřebič

V příloze jsou přiloženy návody výrobců pro plynové ohříváče, které budou sloužit jako podpůrný dokument, v případě, že provozovatel nepředloží návod výrobce používaného spotřebiče v provozovně.

- **volnou průchodnost únikových cest a východů**, značení směru úniku osob, značení únikových východů;
- **provedení a vybavení únikových cest** – množství hořlavých předmětů, zúžení šířky ÚC, uzamčené dveře a funkčnost požárně bezpečnostních zařízení instalovaných na ÚC;
- **provádění pravidelných preventivních prohlídek;**
- **dokumentaci požární ochrany** – např. požární řád, stanovení podmínek požární bezpečnosti a další, je-li ze zákona požadována.

Předmět kontroly se může dále přizpůsobit požadavkům a potřebám konkrétních zařízení a v něm provozovaných činností s ohledem na požární nebezpečí.

V případě, že HZS kraje dojde při společné kontrole se stavebním úřadem k závěru, že jsou splněny podmínky § 36 odst. 1 zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů pro **vyloučení věci** (plynového ohříváče) z užívání, **může** rozhodnutí učinit na místě

ústně s tím, že to bude uvedeno v protokolu o kontrole. Písemné vyhotovení Rozhodnutí pak musí být doručeno neprodleně (zpravidla do 3 dnů).

4. V případě **nezkolaudovaných staveb/přístaveb** a volných předzahrádek s výskytem sálavých plynových topidel bude kontrola ze strany HZS kraje zaměřena pouze na **dodržování technických podmínek a návodů vztahující se k požární bezpečnosti výrobků nebo činností**

Část 3: Požadavky na lokální plynové ohřivače/spotřebiče

Povinnosti výrobce zařízení/výrobku

- **Zpracovat návod k použití výrobku** (vyplývá z právních předpisů zaměřených na ochranu spotřebitele a bezpečnost výrobků);
- Certifikace výrobku, včetně provedení zkoušek výrobku pro bezpečné uvedení na trh;
  - o Zejména podle požadavků normy ČSN EN 14543 - Specifikace spotřebičů na zkapalněné uhlovodíkové plyny – Venkovní ohřivače – Sálavá topidla bez připojení ke kouřovodu pro venkovní použití nebo pro dostatečně větrané prostory
    - Zkouší např. stabilitu spotřebiče, provozní požadavky, pojistné prvky – uzavření přívodu paliva v případě naklonění zařízení, a další.
- Podle § 617 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, je **prodávající povinen seznámit kupujícího s pravidly užívání věci**, zejména pokud se užívání řídí návodem nebo technickou normou. **Tato povinnost může být splněna prostřednictvím písemného návodu přiloženého k výrobku.**
- Uvedená právní úprava má za cíl zajistit, aby spotřebitelé byli dostatečně informováni o způsobu bezpečného používání výrobků, čímž se minimalizují rizika spojená s jejich nesprávným použitím.

Povinnosti provozovatele zařízení/výrobku

- **Vždy dodržovat návod výrobce** (např. požadavky na umístění, montáž, instalaci, připojení k LPG lahvi a uvedení do provozu, manipulaci, přepravu, skladování, kontrolu těsnosti, servis, čištění, údržbu, bezpečnostní požadavky a pokyny např. při zjištění úniku plynu apod.)
- Ve vztahu k požární bezpečnosti dodržovat zejména:
  - o Zásady bezpečného užívání a manipulace;
  - o **Stanovený účel použití (umístění pouze ve vnitřním/venkovním prostoru);**
  - o Požadavky na dostatečný přísun čerstvého vzduchu, případně stanovené procento otevřenosti konstrukcí/obvodových stěn;
  - o Zajistit odpovídající bezpečnostní vzdálenosti – vzdálenost od hořlavých konstrukcí a materiálů.

Návod na použití plynových ohřivačů obvykle obsahuje informace o montáži, obsluze, údržbě a bezpečnostních předpisech.

Část 4: Požadavky na skladování a manipulaci s PB tlakovými lahvemi

Propan-butanové tlakové láhve jsou z hlediska legislativního rámce tzv. **převážitelná tlaková zařízení a nejedná se o vyhrazená technická zařízení** (není určující z. č. 250/2021 Sb., o vyhrazených technických zařízeních a navazující nařízení vlády č. 191/2022 Sb., 192/2022 Sb.).

Požadavky na umístění PB lahví obecně:

- Místnosti a prostory kde jsou PB láhve uskladněny musí mít účinné větrání,
- Lahve se nesmí umísťovat do místností určených k odpočinku, společných prostor bytových domů, na únikové cesty a sklepních prostor,
- **V obytném prostoru může být umístěna vždy pouze tlaková láhev, která je používána (připojena ke spotřebiči),**
- Tlakové lahve s propan butanem se umísťují tak, aby nedocházelo k překročení povrchové teploty lahve nad 50 °C,
- Lahve musí být dostatečně vzdálené od otevřeného ohně,
- **Lahve PB musí být vždy umístěny tak, aby k nim byl volný přístup, a musí se zabezpečit proti převržení, nárazu, pádu nebo skutálení,**
- Lahve musí být umístěné tak, aby byly chráněny proti přímému slunečnímu záření,
- Po skončení práce s PB lahvemi se tyto musí uzavřít a zabezpečit před manipulací nepovolanými osobami.

Přehled požadavků, které jsou uvedeny v normě - ČSN 07 8304 – Tlakové nádoby na plyny – Provozní pravidla

1. Skladování

- Požadavky na umístění skladovacích prostor (větrání, zákaz skladování v suterénech apod.);
- Bezpečnostní vzdálenosti od budov, hranic pozemků a zdrojů zapálení;
- **Oddělení plných a prázdných lahví;**
- Požadavky na konstrukci skladovacích prostor (nehořlavé materiály, odvětrávání).

2. Zacházení s nádobami

- Správné zacházení s lahvemi (přeprava, zajištění proti pádu);
- Zákazy manipulace s otevřeným ohněm a zákaz kouření v blízkosti skladů.

Právní předpisy:

- **Nařízení vlády č. 208/2011 Sb.**, o technických požadavcích na přepravitelná tlaková zařízení (které zapracovává předpis Evropské Unie – Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/35/EU, o přepravitelných tlakových zařízeních).
- Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů.
- Vyhláška č. 246/2001 Sb., o stanovení podmínek požární bezpečnosti a výkonu státního požárního dozoru (vyhláška o požární prevenci), ve znění pozdějších předpisů.

Vybrané technické normy:

- ČSN 07 8304 – Tlakové nádoby na plyny – Provozní pravidla
- ČSN EN 14543 – Specifikace spotřebičů na zkapalněné uhlovodíkové plyny - Venkovní ohřívače - Sálavá topidla bez připojení ke kouřovodu pro venkovní použití nebo pro dostatečně větrané prostory

Vybraná technická pravidla

- TPG 200 00 Skladování, prodej a doprava tlakových nádob se zkapalněnými uhlovodíkovými plyny (LPG)

Obecné povinnosti z předpisů na úseku požární ochrany

- **Dodržovat technické podmínky a návody (vztah k požární bezpečnosti výrobků nebo činností);**
- Počínat si tak, aby nedocházelo ke vzniku požáru, **zejména při používání tepelných, elektrických, plynových a jiných spotřebičů** a komínů, při skladování a používání hořlavých nebo požárně nebezpečných látek, manipulaci s nimi nebo s otevřeným ohněm či jiným zdrojem zapálením.

Pokud není k dispozici průvodní dokumentace a návod výrobce, postupuje se podle obdobné dokumentace/návodu výrobku, který je technicky a funkčně srovnatelný.

Pozn.: Pro účely neexistující průvodní dokumentace a návodu výrobce jsou v příloze vloženy návody vybraných výrobků.